Lietas Nr. A420263115
Lietas arhīva Nr. AA43-0525-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017.gada 29.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente U.Mihailova, tiesneši V.Poķis un A.Zariņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VIADA" pieteikumus par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2015.gada 8.jūnija lēmuma Nr.DA-15-2977-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3509-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3510-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3508-nd atcelšanu daļā un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERGAZ" pieteikumu par 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3511-nd un 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3512-nd atcelšanu daļā, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VIADA" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERGAZ" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 17.maija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta (turpmāk – Departaments) 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3509-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „VIADA" aizliegta jebkāda būvdarbu veikšana un automātiskās gāzes uzpildes stacijas (turpmāk arī – AGUS) ekspluatācija /adrese/. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Uz zemes gabala /adrese/, atrodas SIA „VIADA" piederoša degvielas uzpildes stacija (turpmāk arī – DUS).

[1.2] Nekustamajā īpašumā ir veikta AGUS moduļa un aizsargbarjeras uzstādīšana. Būvdarbi ir veikti bez būvatļaujas.

[1.3] AGUS ir būve būvniecības tiesību normu izpratnē, un tā izbūvei bija nepieciešams saņemt būvatļauju, izstrādāt būvprojektu un nodot to ekspluatācijā, ievērojot normatīvo aktu noteikto regulējumu, tostarp arī AGUS novietojumu atbilstoši Aizsargjoslu likumam, kas ļautu veikt tiesisku pašvaldības kontroli pār AGUS no būvniecības viedokļa, kuras galvenais mērķis ir nodrošināt vides un cilvēku drošību.

[1.4] /adrese/, veikta patvaļīga būvniecība un pieļauts Būvniecības likuma 17.panta pirmās daļas pārkāpums.

[1.5] AGUS modulis pievilkts un pievienots elektrības pieslēgumam, AGUS modulis tiek izmantots atbilstoši savam mērķim, proti, lai uzpildītu gāzi automašīnā, tātad tiek ekspluatēts.

[2] SIA „VIADA" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3509-nd atcelšanu daļā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] AGUS moduļa uzstādīšana notika 2012.gadā un nekādas turpmākas ar uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. Pēc jaunā būvniecības tiesiskā regulējuma spēkā stāšanās 2014.gada 1.oktobrī nav pārvērtējami arī visi būvniecības procesi, kas ir veikti līdz 2014.gada 1.oktobrim.

[2.2] AGUS moduļa vienīgā funkcija ir nodrošināt iespēju veikt gāzes uzpildi automašīnā. Šo funkciju AGUS modulis ir spējīgs veikt, gan atrodoties uz zemes, gan ēkā, gan izvietojot AGUS moduli uz auto platformas, citiem vārdiem, AGUS modulis ir spējīgs veikt savu funkciju – uzpildīt gāzi automašīnās pat bez tiešas saiknes ar zemi.

[2.3] No Ekonomikas ministrijas 2014.gada 27.novembra vēstules Nr.411-1-15281 izriet, ka AGUS moduļa uzstādīšanai 2012.gadā nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija, jo papildus aprīkojuma uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā nav atzīstama par būvniecību un AGUS modulis nav traktējams kā patstāvīga būve.

[2.4] Ministru kabineta 2003.gada 16.septembra noteikumu Nr.518 „Spiedieniekārtu kompleksu tehniskās uzraudzības kārtība" 18.punkta kontekstā būtisks ir tieši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu tiesiskais regulējums attiecībā uz AGUS moduļa uzstādīšanu. Ja būvniecību reglamentējošie normatīvie akti neparedzēja būvprojekta izstrādi AGUS moduļa uzstādīšanai, kā tas ir konkrētajā gadījumā, tad tāds nebija izstrādājams.

[2.5] Konkrētajā gadījumā nav piemērojams regulējums, kas attiecas uz gāzes uzpildes stacijām, jo automobiļu gāze, kuras uzpildi nodrošina AGUS modulis, ir viens no degvielas veidiem un AGUS modulis ir viena no esošās degvielas uzpildes stacijas tehnoloģiskajām iekārtām. Nepastāv atsevišķa gāzes uzpildes stacija.

[2.6] Nav izprotams, kā aizsargjoslas esība vai neesība AGUS modulim padara to par būvi, uz kuru ir attiecināms būvniecības tiesiskais regulējums.

[2.7] Lēmumā Nr.DA-15-3509-nd vispār netiek atspoguļoti SIA „VIADA" argumenti.

[2.8] Departamenta rīcība, SIA „VIADA" papildus neuzklausīšana, izskatot apstrīdēšanas iesniegumu mutvārdu procesā, ne tikai ir pretrunā ar Administratīvā procesa likuma 14.1pantā nostiprināto procesuālā taisnīguma principu, bet arī ņemot vērā, ka lēmums Nr.DA-15-3509-nd tika pieņemts vairāk kā trīs mēnešus pēc apstrīdēšanas iesnieguma iesniegšanas, ir klaja tiesiskā nihilisma izpausme no Rīgas pilsētas pašvaldības puses. Turklāt SIA „VIADA" netika informēta, ka lietas izskatīšanas ietvaros tiks pieprasīta informācija no Ekonomikas ministrijas par AGUS modulim piemērojamajām aizsargjoslām un SIA „VIADA" nebija iespējams izteikt savu viedokli un argumentus aizsargjoslu jautājumā.

[3] Ar Departamenta 2015.gada 8.jūnija lēmumu Nr.DA-15-2977-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „VIADA" uzdots nekavējoties pārtraukt jebkādu būvdarbu veikšanu, kas saistīta ar AGUS modeļa uzstādīšanu /adrese/. Lēmums pamatots ar tādiem pašiem argumentiem kā Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma lēmums Nr.DA-15-3509-nd. Lēmumā papildus norādīti turpmāk minētie argumenti.

Nekustamajā īpašumā /adrese A/, ir veikta AGUS moduļa un aizsargbarjeras uzstādīšana. Atbilstoši Rīgas domes 2005.gada 20.decembra saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Apbūves noteikumi) 17.pielikumam „Galvenās aizsargjoslas

un citi zemesgabalu izmantošanas aprobežojumi" nekustamais īpašums visā platībā atrodas apbūves aizsardzības teritorijā „Maskavas priekšpilsēta" un daļēji aizsargjoslas teritorijā ap kapsētu, kur teritoriju nedrīkst izmantot gāzes uzpildes staciju izvietošanai.

[4] SIA „VIADA" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 8.jūnija lēmuma Nr.DA-15-2977-nd atcelšanu. Pieteikumā norādīti iepriekš iesniegtajā pieteikumā minētie argumenti un turpmāk minētais.

[4.1] Konkrētajā gadījumā AGUS moduļa uzstādīšana notika 2014.gada augusta mēnesī un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. Citiem vārdiem, nepastāv tādi apstākļi, kas turpinās pēc AGUS moduļa uzstādīšanas.

[4.2] Moduļa uzstādīšanai 2014.gada augusta mēnesī nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādātas dokumentācija, jo papildu aprīkojuma uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā, par kuras būvniecības likumību lietā nav strīda un šo faktu Rīgas pilsētas pašvaldība nav apšaubījusi, nav atzīstama par būvniecību un AGUS modulis nav traktējams kā patstāvīga būve.

[4.3] Ministru kabineta 2000.gada 2.maija noteikumi Nr.165 „Noteikumi par spiedieniekārtām un to kompleksiem" nav attiecināmi uz būvniecības jomu un nevar pamatot patvaļīgas būvniecības esību.

[4.4] Lēmumā Nr.DA-15-2977-nd vispār netiek pieminēti SIA „VIADA" 2015.gada 5.marta apstrīdēšanas iesnieguma 2.2.punktā norādītie argumenti.

[5] Ar Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3508-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „VIADA" aizliegta jebkādu būvdarbu veikšanu un AGUS ekspluatācija /adrese/. Lēmums pamatots ar tādiem pašiem argumentiem kā lēmums Nr.DA-15-3509-nd, papildus norādot uz turpmāk minētajiem argumentiem.

Nekustamajā īpašumā /adrese B/, ir veikta AGUS moduļa un aizsargbarjeras uzstādīšana. AGUS modulis uz apsekošanas brīdi tika patvaļīgi ekspluatēts.

[6] SIA „VIADA" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3508-nd atcelšanu daļā. Pieteikumā norādīti iepriekš iesniegtajos pieteikumos norādītie argumenti un turpmāk minētais.

Konkrētajā gadījumā AGUS moduļa uzstādīšana notika 2013.gadā un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. AGUS moduļa uzstādīšanai 2013.gadā nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija, jo papildus aprīkojuma uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā, par kuras būvniecības un ekspluatācijas likumību lietā nav strīda un šo faktu Rīgas pilsētas pašvaldība nav apšaubījusi, nav atzīstama par būvniecību un AGUS modulis nav traktējams kā patstāvīga būve.

[7] Ar Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3510-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „VIADA" aizliegta jebkādu būvdarbu veikšanu un AGUS ekspluatācija /adrese/. Lēmums pamatots ar tādiem pašiem argumentiem kā lēmums Nr.DA-15-3509-nd, papildus norādot turpmāk minētos argumentus.

Nekustamajā īpašumā /adrese C/, ir veikta AGUS moduļa uzstādīšana. AGUS modulis uz apsekošanas brīdi tika patvaļīgi ekspluatēts, par ko liecina apstāklis, ka AGUS modulis pievilkts un pievienots elektrības pieslēgumam, kā arī uz tā ir redzami pēdējās uzpildes rādītāji uzpildes moduļa monitorā.

[8] SIA „VIADA" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3510-nd atcelšanu daļā. Pieteikumā norādīti iesniegtajos pieteikumos norādītie argumenti un turpmāk minētais.

Konkrētajā gadījumā AGUS moduļa uzstādīšana notika 2013.gadā un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. AGUS moduļa uzstādīšanai 2013.gadā nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija, jo papildus aprīkojuma uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā, par kuras būvniecības un ekspluatācijas likumību lietā nav strīda un šo faktu Rīgas pilsētas pašvaldība nav apšaubījusi, nav atzīstama par būvniecību un AGUS modulis nav traktējams kā patstāvīga būve.

[9] Ar Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3512-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „INTERGAZ" aizliegta jebkādu būvdarbu veikšanu un AGUS ekspluatācija /adrese/. Lēmums pamatots ar tādiem pašiem argumentiem kā lēmums Nr.DA-15-3509-nd, papildus norādīti turpmāk minētie argumenti.

Nekustamajā īpašumā /adrese C/, ir veikta AGUS moduļa uzstādīšana. AGUS modulis tika patvaļīgi ekspluatēts, par ko liecina apstāklis, ka AGUS modulis pievilkts un pievienots elektrības pieslēgumam, kā arī uz tā ir redzami pēdējās uzpildes rādītāji uzpildes moduļa monitorā.

[10] SIA „INTERGAZ" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3512-nd atcelšanu. Pieteikumā norādīti tie paši argumenti, kas SIA „VIADA" pieteikumā par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3509-nd un turpmāk minētais.

[10.1] SIA „INTERGAZ" nav atzīstama ne par būvniecības ierosinātāju, ne būvētāju, ko Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumā Nr.DA-15-3512-nd pēc būtības arī atzīst Departaments, norādot, ka SIA „INTERGAZ" ir veikusi būvdarbus, t.i., ir bijusi būvdarbu veicējs. Būvdarbu veicējs nav atbildīgs par patvaļīgu būvniecību. Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumā Nr.DA-15-3512-nd nav norādītas tiesību normas, uz kuru pamata SIA „INTERGAZ" izsniegts Būvvaldes 2015.gada 27.februāra atzinums Nr.BV-15-560-atz un doti jebkādi norādījumi attiecībā uz AGUS moduli.

[10.2] Konkrētajā gadījumā AGUS moduļa uzstādīšana notika 2013.gadā un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas.

[10.3] AGUS moduļa uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā, kā tas ir noticis arī konkrētajā gadījumā, nav uzskatāma par būvniecību un uz to nav attiecināmas būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

[10.4] AGUS moduļa uzstādīšanai 2013.gadā nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija.

[11] Ar Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmumu Nr.DA-15-3511-nd kā administratīvā akta galīgo noformējumu SIA „INTERGAZ" aizliegta jebkādu būvdarbu veikšanu un AGUS ekspluatācija /adrese/. Lēmums pamatots ar tādiem pašiem argumentiem kā lēmums Nr.DA-15-3509-nd, papildus norādot turpmāk minētos argumentus.

Zemes gabala /adrese/, īpašnieks 2015.gada 27.februārī bija SIA „VIADA". Nekustamajā īpašumā ir veikta AGUS moduļa un aizsargbarjeras uzstādīšana. AGUS modulis tika patvaļīgi ekspluatēts, par ko liecina apstāklis, ka AGUS modulis pievilkts un pievienots elektrības pieslēgumam, kā arī uz tā ir redzami pēdējās uzpildes rādītāji uzpildes moduļa monitorā.

[12] SIA „INTERGAZ" iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3511-nd atcelšanu daļā. Pieteikumā norādīti SIA „VIADA" pieteikumos un SIA „INTERGAZ" pieteikumā par Departamenta 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3512-nd atcelšanu daļā un turpmāk minētais.

[12.1] SIA „INTERGAZ" nav atzīstama ne par būvniecības ierosinātāju, ne būvētāju.

[12.2] Konkrētajā gadījumā AGUS moduļa uzstādīšana notika 2013.gadā un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. Moduļa uzstādīšanai 2013.gadā nebija nepieciešama būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādāta dokumentācija, jo papildus aprīkojuma uzstādīšana esošā degvielas uzpildes stacijā, par kuras būvniecības un ekspluatācijas likumību lietā nav strīda un šo faktu Rīgas pilsētas pašvaldība nav apšaubījusi, nav atzīstama par būvniecību un AGUS modulis nav traktējams kā patstāvīga būve.

[13] Ar Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 17.maija spriedumu pieteikumi noraidīti. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem motīviem.

[13.1] Tiesa konstatēja, ka norādītajās adresēs degvielas uzpildes stacijās „VIADA" ir veikta AGUS moduļa uzstādīšana. Apsekošanas brīdī būvdarbi netika konstatēti. AGUS moduļi uz apsekošanas brīdi tika ekspluatēti (izņemot moduli Katoļu ielā 4). Atbilstoši lietas materiāliem DUS „VIADA" īpašnieks ir SIA „VIADA", bet AGUS moduļu uzstādīšanu veica SIA „INTERGAZ" laika periodā no 2012.gada augusta līdz 2014.gada jūlijam.

[13.2] Tiesa secināja, ka Rīgas pilsētas būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) būvinspektora atzinumos ietvertajam aizliegumam veikt būvdarbus vairs nav tiešu tiesisko seku, jo SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" nav veikusi būvdarbus saistībā ar AGUS moduļu uzstādīšanu, kas būtu jāaptur. Būvvaldes būvinspektoru atzinumos ietvertais lēmums par tādu būvdarbu apturēšanu, kuri faktiski netika veikti, zaudējis spēku ar lēmuma pieņemšanas brīdi. Tādējādi tiesa nevar atcelt šādu lēmumu, var konstatēt tikai, ka tas bija prettiesisks un novērst ar tā izpildi radītās sekas.

[13.3] Tiesa atzina, ka atzinumos ietvertais aizliegums veikt būvdarbus ir lēmums par būvdarbu apturēšanu, kas zaudēja spēku ar pieņemšanas brīdi. Tiesa SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" pieteikuma priekšmetu precizēja kā pieteikumu par spēku zaudējušo administratīvo aktu atzīšanu par prettiesisku, lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

[13.4] Tiesa atzina, ka, lai gan AGUS modulis ir rūpnieciski izgatavots un pārvietojams, tomēr tā izmantošana ir iespējama, to stacionāri novietojot uz līdzenas virsmas un nostiprinot. AGUS moduļu sastāvā esošā sašķidrinātās gāzes tvertne ar maksimālo darba spiedienu 1,56 MPa atbilst II grupas inženierbūvei.

[13.5] Tiesa atzina, ka AGUS modulis atbilst gāzes uzpildes stacijas pazīmēm, t.i., tā ir ķermeniska lieta, kas tapusi cilvēka darbības rezultātā un ir saistīta ar pamatni (zemi) un nodrošina transportlīdzekļu uzpildīšanu ar sašķidrināto gāzi. Līdz ar to strīdus AGUS moduļi atzīti par būvi Būvniecības likuma 1.panta 3.punkta izpratnē.

[13.6] Tiesa atzina, ka nav pamatots SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" iebildums, ka izskatāmajā lietā AGUS modulis nav pielīdzināms automātiskās auto gāzes uzpildes stacijai, jo modulis ir atsevišķa iekārta un saistīta ar degvielas uzpildes stacijas darbību.

[13.7] Atbilstoši Apbūves noteikumu 2.26.apakšpunktam, lai objektu varētu identificēt kā gāzes uzpildes staciju, nepieciešams konstatēt, ka tas sastāv no zemes, būves vai tās daļas un gāzes uzpildes iekārtas. Tātad gāzes uzpildes iekārtas, kuras novietotas uz zemes vai būves (piemēram, asfaltēts vai betonēts laukums), atbilst gāzes uzpildes stacijas pazīmēm. Proti, kaut AGUS modulis ir pārvietojams un tam nav nepieciešami pamati, tomēr tā galvenā funkcija ir nodrošināt transportlīdzekļu uzpildi ar gāzi ilgstošā laika periodā un tam jābūt novietotam uz līdzenas virsmas.

[13.8] Normatīvie akti nesatur precīzu būves definīciju. Izskatāmajā lietā AGUS modulis novietots uz asfaltēta laukuma vai dzelzsbetona plāksnēm un nodrošina pilnvērtīgu automobiļu gāzes uzpildes stacijas funkciju. Tādējādi, pat ja ražotājs ir izveidojis iekārtu, kura nodrošina galveno funkciju, tas nenozīmē, ka kompaktu izmēru vai pārvietošanas iespēju dēļ, AGUS modulis nav atzīstams par gāzes uzpildes staciju normatīvo aktu izpratnē.

[13.9] Tiesa atzina, ka Departaments pamatoti piemēroja Aizsargjoslu likuma tiesību normas, jo atbilstoši tām vērtējams, vai AGUS moduļa atrašanās konkrētajā vietā ir pieļaujama.

[13.10] Pašvaldība saistošajos noteikumos noteikusi, ka jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā degvielas uzpildes stacijas un automobiļu gāzes uzpildes stacijas jāaprīko ar pazemes tvertnēm. SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" norādītās tiesību normas nav ievērojušas.

[13.11] Tiesa atzina, ka AGUS moduļu novietošana atzīstama par būvdarbiem Būvniecības likuma izpratnē, jo konkrētajā gadījumā jāņem vērā, ka nepieciešams fiksēt moduļa atrašanās vietu, noteikt aizsargjoslas un, piemēram, saskaņot ar zemes gabala īpašniekiem vai nekustamo īpašumu īpašniekiem, kuru īpašumus skar objekta aizsargjoslas.

[13.12] Tiesa atzina, ka nav pamatots SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" iebildums, ka AGUS moduļu novietošanas laikā normatīvie akti nenoteica, ka būves novietošana ir atzīstama par būvdarbu.

[13.14] Tiesa atzina pārsūdzētos Departamenta lēmumus par tiesiskiem un pamatotiem.

[13.15] Tiesa atzina, ka atzinumam daļā par moduļa ekspluatācijas nepieļaujamību ir vienīgi informatīvs, nevis tiesību akta raksturs.

[14] Par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 17.maija spriedumu SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" iesniedza apelācijas sūdzību, tajā norādot pieteikumos un turpmāk minētos argumentus.

[14.1] Sastādot spriedumu, tiesa nepareizi interpretējusi tiesību normas, kā rezultātā tika pieņemts nepamatots spriedums.

[14.2] Pastāv strīds par automātiskās gāzes uzpildes moduļa juridisko dabu, kas tika uzstādīts DUS teritorijā.

[14.3] Lai varētu vērtēt Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1620 „Noteikumi par būvju klasifikāciju" piemērošanas iespējamību konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, ir nepieciešams noskaidrot šī normatīvā akta pieņemšanas mērķi. Ekonomikas ministrijas paskaidrojuma rakstā „Ministru kabineta noteikumu projektam „Būvju klasifikācija"" norādīts, ka primārais mērķis ir nodrošināt Eiropas Savienības statistikas prasības ievērošanu Latvijā, nevis risināt jautājumu par ķermeniskās lietas atbilstību būves definīcijai.

[14.4] Ministru kabineta 2014.gada 19.aprīļa noteikumi Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi" netiek piemēroti konkrētajā gadījumā, jo AGUS moduļa uzstādīšana notika 2013.gadā un nekādas turpmākas ar AGUS moduļa uzstādīšanu saistītas darbības netiek un netiks veiktas. Citiem vārdiem, nepastāv tādi apstākļi, kas turpinās pēc AGUS moduļa uzstādīšanas. Piemērojami tie tiesību akti, kas bija spēkā uz AGUS moduļa uzstādīšanas datumu.

[14.5] Ministru kabineta 2003.gada 16.septembra noteikumi Nr.518 „Spiedieniekārtu kompleksu tehniskās uzraudzības kārtība" 18.punkta kontekstā būtisks ir tieši būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu tiesiskais regulējums attiecībā uz AGUS moduļa uzstādīšanu. Pēc savas juridiskās būtības tā ir blanketa tiesību norma. Citiem vārdiem, ja būvniecību reglamentējošie normatīvie akti neparedzēja būvprojekta izstrādi AGUS moduļa uzstādīšanai, kā tas ir konkrētajā gadījumā, tad tāds nebija izstrādājams.

[14.6] Tiesa izdarījusi kļūdainu secinājumu, ka AGUS modulis atbilst gāzes uzpildes stacijas pazīmēm un saistīts ar pamatni (zemi). Tiesa pilnīgi ignorējusi Ekonomikas ministrijas Būvvaldei adresētajā 2014.gada 27.novembra vēstulē Nr.411-1-15281 izteikto atziņu, ka auto gāzes uzpildes konteinertipa modulis pats par sevi ir uzskatāms par tehnoloģisko iekārtu un tā izvietošanai jau izveidotā infrastruktūrā nav jāievēro būvniecības regulējums. Tiesa nepamatoti ignorējusi Ekonomikas ministrijas skaidrojumu attiecībā uz AGUS moduļa uzstādīšanas aizsargjoslām.

[14.7] Departamenta lēmumi nesatur atsauci uz Apbūves noteikumu 457.18.apapkšpunktu. Tiesa vērtē tieši Departamenta lēmumus kā administratīvā akta galīgo noformējumu. Spriedumā ir mainīts Departamenta lēmumu pamatojums, papildināts ar jaunu argumentu.

[15] Departaments paskaidrojumā par SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" apelācijas sūdzību atzina to par nepamatotu, norādot turpmāk minētos argumentus.

[15.1] Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi" 1.pielikuma 8.punktam „Ostu hidrotehniskās, siltumenerģijas, gāzes un citas atsevišķi neklasificētas inženierbūves" gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas ar darba spiedienu virs 1,6 MPa ir III grupas būve. Ievērojot to, ka AGUS ir gāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas ar darba spiedienu zem 1,6 MPa, secināms, ka AGUS ir II grupas būve.

[15.2] No Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1620 „Noteikumi par būvju klasifikāciju" pielikuma „Būvju klasifikācija" 80.punkta secināms, ka AGUS ir sašķidrinātas gāzes spiedtvertne, tātad tehnoloģiska iekārta, kas atbilst otrās grupas inženierbūves klasifikācijai, kuras izbūvei ir nepieciešama būvniecības dokumentācijas izstrāde speciālajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

[15.3] Saistībā ar argumentu, ka Departamenta lēmumi nesatur atsauci uz Apbūves noteikumu 457.18.punktu, norādīts, ka apstāklis, ka iestāde nav pamatojusi administratīvo aktu ar ārējo normatīvo aktu, neizslēdz nepieciešamību piemērot ārējo normatīvo aktu, ja lietas faktiskie apstākļi atbilst ārējā normatīvā akta piemērošanas apjomam.

[16] Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 304.pantu pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[17] Pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un lietas dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēju apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikumi ir noraidāmi.

[18] Būvniecības likuma 18.panta otrā daļa paredz, ka būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Judikatūrā atzīts, ka no Būvniecības likuma 18.panta piektās daļas secināms, ka vispārīgi būvinspektora atzinums par patvaļīgi uzbūvētu būvi jeb konstatēto faktu uzskaitījums ir starplēmums, kuram nav galīgā noregulējuma rakstura. Tajā norādītie apstākļi ir pamats jautājuma par nelegālo būvniecību tālākam izvērtējumam un galīgā lēmuma administratīvajā lietā vai administratīvā pārkāpuma lietā pieņemšanai. Starplēmums var iegūt administratīvā akta statusu, ja tas pats par sevi būtiski ierobežo personas tiesības un tiesiskās intereses (sk. arī Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2016.gada 26.septembra lēmumu Nr.SKA?1245/16 8.punktu).

Līdz ar to apgabaltiesa pārbauda, kādus pieteicējam saistošus pienākumus nosaka būvinspektoru atzinumi.

[19] Noskaidrojot SIA „VIADA" un SIA „INTERGAZ" viedokli par lietas izbeigšanu, pieteicējas norādīja, ka pārsūdzētie atzinumi un lēmumi būtiski ierobežo pieteicēju tiesības un tiesiskās intereses, jo:

1) tika aizliegta auto gāzes uzpildes moduļa ekspluatācija;

2) modulis uzskatīts par būvi Būvniecības likuma izpratnē;

3) moduļa uzstādīšana ir būvdarbi Būvniecības likuma izpratnē;

4) atzinuma ietekme ir tūlītēja.

Apgabaltiesa piekrīt, ka lēmums, ar kuru tiek aizliegta objekta ekspluatācija, būtiski ierobežo personas tiesības un tiesiskās intereses. Savukārt atbilstoši judikatūrai apstāklis, ka būvinspektora atzinumā ir atzīts patvaļīgas būvniecības fakts, ir starplēmums, kuram nav galīgā noregulējuma rakstura, ja nekonstatē būtisko personas tiesību un tiesiskās interešu ierobežošanu.

Attiecībā uz Būvvaldes būvinspektora 2015.gada 20.februāra atzinumu Nr.BV-15-493-atz (lietas 1.sējuma 22. – 24.lapa), 2015.gada 16.februāra atzinumu Nr.BV-15-431-atz (lietas 4.sējuma 12. – 14.lapa), 2015.gada 27.februāra atzinumu Nr.BV-15-560-atz (lietas 5.sējuma 24. – 26.lapa), 2015.gada 24.februāra atzinumu Nr.BV-15-516-atz (lietas 3.sējuma 21. – 23.lapa) un 2015.gada 27.februāra atzinumu Nr.BV-15-559-atz (lietas 6.sējuma 39. – 41.lapa), apgabaltiesa konstatē, ka atzinumos norādīto AGUS moduļu ekspluatācija/adrese/, /adrese/ un /adrese/, ir notikusi un atzinumos uzdots to pārtraukt. Līdz ar to minētie Būvvaldes būvinspektora atzinumi un saistībā ar to apstrīdēšanu pieņemtie Departamenta lēmumi apgabaltiesas vērtējumā rada būtisku pieteicēju tiesību aizskārumu.

Ar Būvvaldes būvinspektora 2015.gada 19.janvāra atzinumu Nr.BV?15-173-atz (lietas 2.sējuma 12. – 14.lapa) konstatēta patvaļīga būvniecība zemes gabalā /adrese/. Atzinumā konstatēts, ka būvdarbi apsekošanas brīdī netika veikti un prettiesiski uzstādītais AGUS apsekošanas brīdī netiek ekspluatēts. Atzinumā uzdots nekavējoties pārtraukt jebkādu būvdarbu veikšanu, kas saistīta ar AGUS uzstādīšanu. Atzinumā iekļauta norāde, ka Būvvalde informē, ka AGUS ekspluatācija nav atļauta.

No minētā lēmuma apgabaltiesa secina, ka no būvinspektora 2015.gada 19.janvāra atzinuma Nr.BV-15-173-atz SIA „VIADA" varēja secināt, ka gadījumā, ja tā uzskatīs, ka ir nepieciešams uzsākt AGUS ekspluatāciju, būvinspektors ir aizliedzis arī objekta turpmāku ekspluatāciju. Saistībā ar minēto apgabaltiesa uzskata, ka būvinspektora 2015.gada 19.janvāra atzinums Nr.BV-15-173-atz ir netieši radījis būtisku pieteicējas tiesību aizskārumu.

[20] Attiecībā ar SIA „INTERGAZ" iebildumiem, ka SIA „INTERGAZ" nav atzīstama ne par būvniecības ierosinātāju, ne būvētāju, bet ir bijusi būvdarbu veicējs, kas nav atbildīgs par patvaļīgu būvniecību, apgabaltiesa norāda, ka, ņemot vērā Būvvaldes būvinspektora atzinumu starplēmuma raksturu, ja SIA „INTERGAZ" uzskatīja, ka šie atzinumi tai nekādas tiesiskas sekas nerada, SIA „INTERGAZ" nebija pamata šos atzinumus apstrīdēt un pārsūdzēt. Ņemot vērā, ka SIA „INTERGAZ" ir gan apstrīdējusi, gan pārsūdzējusi tai adresētos atzinumus, apgabaltiesa nav pamata atzīt, ka šie atzinumi neuzliek SIA „INTERGAZ" kādus tiesiskus pienākumus.

[21] Būvniecības likuma 21.pants paredz, ka pēc būvdarbu pabeigšanas būvniecības ierosinātājs nodrošina būves novietojuma uzmērījumu veikšanu un pieņem būvi ekspluatācijā. Būvi aizliegts izmantot līdz tās pieņemšanai ekspluatācijā, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus. Ekspluatācijā pieņemto būvi izmanto tikai atbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

Apgabaltiesa vērtē, ka Būvniecības likuma 21.pants regulē situāciju, kad būvniecība ir uzsākta atbilstoši būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām, bet būve nav nodota ekspluatācijā. Ņemot vērā, ka šajā gadījumā Būvvaldes inspektors konstatēja patvaļīgu būvniecību, viņam nebija pamata lemt par Būvniecības likuma 21.panta piemērošanu, bet, arī nosakot būves ekspluatācijas aizliegumu, bija pietiekami piemērot Būvniecības likuma 17. un 18.pantu. Tāpēc apgabaltiesa Būvniecības likuma 21.panta piemērošanu nevērtē, vienlaikus atzīstot, ka šīs normas nepamatota norādīšana nekādas tiesiskas sekas nav radījusi.

[22] Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti atzina, ka pieteicēju /adrese/, /adrese/ un /adrese/, uzstādītie AGUS moduļi ir atzīstami par būvi būvniecību regulējošo normatīvo aktu izpratnē un apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums šajā daļā (pirmās instances tiesas sprieduma 10.- 15.punkts) ir pareizs un pilnībā pietiekams, un apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai šajā daļā, izvērstāku argumentu izklāstu nenorādot.

Administratīvā apgabaltiesa atkārtoti nenorāda motivāciju to apelācijas sūdzībā minēto argumentu noraidīšanai, kuri minēti pieteikumā un kuru noraidīšanai ir sniegta motivācija pirmās instances tiesas spriedumā. Papildus apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[23] Apgabaltiesa piekrīt pieteicējas iebildumiem, ka Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1620 „Noteikumi par būvju klasifikāciju" primārais mērķis ir nodrošināt statistiskās informācijas apkopošanu. Tomēr klasifikācijas mērķis ir nodrošināt vienotu būvju uzskaiti Latvijas Republikā. Ja objekts ir iekļauts noteikumu pielikumā, to ir iespējams statistiski uzskaitīt, jo šādā kategorijā objekts ir noteiktā kārtībā reģistrēts kā būve atbilstoši būvniecību regulējošiem normatīvajiem aktiem. Līdz ar to Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1620 „Noteikumi par būvju klasifikāciju" pielikumā minētais būvju uzskaitījums ir izmantojams būvju tipa identificēšanai.

[24] Apgabaltiesa neatzīst, ka pieteicēju apelācijas sūdzībā norādītajai atsaucei uz Ekonomikas ministrijas 2014.gada 27.novembra vēstuli Nr.411-1-15281 ir izšķiroša nozīme lietas izskatīšanā. AGUS modulis pats par sevi ir uzskatāms par tehnoloģisku iekārtu, bet šī moduļa izmantošana konkrētajā

saimnieciskajā darbībā – automātiskās auto gāzes uzpildes stacijas vajadzībām – ir uzskatāma par AGUS ierīkošanu, t.i., būvniecību. Attiecīgi šāda moduļa izvietošana jau izveidotā gāzes uzpildes stacijā varētu tikt vērtēta saistībā ar būvniecības dokumentos norādīto moduļa novietošanas vietu un varētu netikt uzskatīta par būvniecību. Tomēr šāda moduļa izvietošana degvielas uzpildes stacijā ir uzskatāma par gāzes uzpildes stacijas ierīkošanu. AGUS ierīkošanai normatīvie akti, tostarp, Apbūves noteikumi, izvirza noteiktas prasības, kuras atšķiras no degvielas uzpildes staciju prasībām un kuru ievērošana tiek nodrošināta ar būvniecību atļaujošu dokumentu apstiprināšanu. Līdz ar to pieteicēju iebildumi, ka AGUS moduļu uzstādīšana ir uzskatāma par papildu aprīkojuma uzstādīšanu esošā DUS, neatbilst normatīvajam regulējumam.

Būvvaldes būvinspektora 2015.gada 20.februāra atzinumā ir konstatēts, ka objektam /adrese/, bija izsniegta būvatļauja īslaicīgas gāzes uzpildes stacijas ierīkošanai, bet šīs būvatļaujas termiņš beidzās 2011.gada 12.janvārī. No minētā apgabaltiesa secina, ka laikā, kad tika sastādīts minētais atzinums, gāzes uzpildes stacijas ekspluatācija arī minētajā adresē nebija pieļaujama, jo SIA „VIADA" noteiktajā kārtībā nebija noformējusi būvniecību atļaujošus dokumentus AGUS izbūvei.

Tā kā Būvvaldes būvinspektors nekonstatēja būvniecību atļaujošu dokumentu esību, apgabaltiesas vērtējumā, būvinspektors pamatoti secināja, ka objektu ekspluatācija ir apturama, kamēr būs iespēja pārliecināties, ka šie dokumenti ir un ka tie noformēti atbilstoši tiesību normu prasībām, tostarp, atbilstoši Apbūves noteikumu prasībām par apbūvi jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorijā.

[25] Ņemot vērā, ka lietā nav konstatējams, ka pieteicēju veiktā AGUS moduļu novietošana ir atbildusi normatīvajam regulējumam, kas bija spēkā konkrēto darbību veikšanas laikā, patvaļīgas būvniecības konstatēšanas gadījumā pašvaldības institūcijām ir tiesības vērtēt būvniecības pieļaujamību, ņemot vērā spēkā esošos normatīvo regulējumu laikā, kad pašvaldība konstatēja patvaļīgo būvniecību.

[26] Apgabaltiesa nekonstatē, ka Departaments, izskatot pieteicēju apstrīdēšanas iesniegumu rakstveida procesā, būtu pieļāvis procesuālu pārkāpumu vai ierobežojis pieteicēju tiesības tikt uzklausītām, jo pieteicējām bija iespēja iebildumus pret apstrīdētajiem lēmumiem izteikt rakstveidā un normatīvie akti neparedz šādu jautājumu obligātu izskatīšanu mutvārdu procesā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VIADA" pieteikumus par Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta 2015.gada 8.jūnija lēmuma Nr.DA-15-2977-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3508-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3509-nd, 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3510-nd atcelšanu daļā un sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INTERGAZ" pieteikumu par 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3511?nd un 2015.gada 1.jūlija lēmuma Nr.DA-15-3512-nd atcelšanu daļā.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente U.Mihailova

Tiesneši V.Poķis

A.Zariņa